

LATVIJAS VALSTS PREZIDENTS

VALSTS PREZIDENTA PAZIŅOJUMS

Rīgā

2020. gada 10. februārī

Nr. 6

Par elektroenerģijas ražotāju komercdarbības atbalsta uzraudzību un kontroli

Daru zināmu, ka esmu izlēmis izsludināt Saeimas 2020. gada 30. janvārī pieņemto likumu “Grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā”. Likumā Saeima veikusi būtiskus pilnveidojumus atbalsta sistēmai, kura izveidota, lai veicinātu enerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamos energoresursus.

I

Attiecīgajā jomā ir nepieciešama likumdevēja, tiesību piemērotāju un pašas nozares iesaistīšanās, lai atgūtu sabiedrības uzticēšanos valsts atbalsta sistēmai enerģijas ražošanai, izmantojot atjaunojamos energoresursus, kā arī šādā veidā saražotas enerģijas saderībai ar sabiedrības kopējām ilgtermiņa interesēm un ilgtspēju (*sk. arī Satversmes tiesas tiesnešu Daigas Rezevskas un Artūra Kuča 2019. gada 2. maija atsevišķās domas lietā Nr. 2018-16-03*).

Ilgstoši pieļautā valsts atbalsta apšaubāma apgūšana un sabiedrības kopējā labuma negodprātīga izmantošana privātās interesēs, ko atvieglojis arī jomas regulējuma un uzraudzības mehānismu vājums, ir būtiski mazinājusi sabiedrības uzticību un visas nozares prestižu, kā arī ietekmējusi Latvijas ekonomisko konkurētspēju.

II

Atbilstoši Saeimas lemtajam, likums “Grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā” stājas spēkā 2020. gada 15. februārī. Tomēr, atbilstoši

Elektroenerģijas tirgus likuma plānam un teleoloģijai, likuma normu efektīvai ieviešanai un detalizācijai būs nepieciešami atsevišķi Ministru kabineta noteikumi, kuru izstrādei Saeima piešķirusi Ministru kabinetam papildu laiku.

Saeimas pieņemtais Elektroenerģijas tirgus likuma pārejas noteikumu 87. punkts paredz, ka Ministru kabinets nepieciešamos noteikumus var izstrādāt līdz 2020. gada 31. maijam.

Vēlos aicināt Ministru kabinetu lieki nevilcināties ar noteikumu izstrādi un tos izdot pēc iespējas ātrāk. Jo īpaši tādēļ, ka Ministru kabinetam attiecīgās problēmas ir labi zināmas un tas ir vērtējis iespējamus risinājumus (*sk. Ministru kabineta 2019. gada 16. jūlija sēdes protokola Nr. 33 88§ un informatīvo ziņojumu "Par risinājumiem elektroenerģijas obligātā iepirkuma komponentes atcelšanai un enerģētikas politikas īstenošanas funkcijām"*).

Tāpat aicinu Ministru kabinetu šos noteikumus izstrādāt atbilstoši kopējam likuma "Grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā" garam. Ievērojot Saeimas piešķirto pilnvarojumu, Ministru kabineta noteikumus būtu nepieciešams:

- 1) stiprināt valsts atbalsta saņēmēju uzraudzības mehānismus;
- 2) paredzēt efektīvus pasākumus nepamatoti vai nelikumīgi saņemtā valsts atbalsta konstatēšanai un atgūšanai.

III

Uzskatu, ka Ministru kabinetam ir visas iespējas izstrādāt efektīvu un iedarbīgu normatīvo regulējumu, lai sekmētu likuma mērķu sasniegšanu un tā piemērošanu visas sabiedrības kopējās interesēs.

Šajā ziņā nedrīkst pieļaut likuma un Ministru kabineta noteikumu formālu piemērošanu, to apiešanu un negodprātīgu piešķirto tiesību izmantošanu. Tas būtu jānodrošina ne vien Saeimai un Ministru kabinetam, pieņemot normatīvo regulējumu, bet vēl jo vairāk arī tiesību piemērotājiem, piemērojot attiecīgās tiesību normas.

Valsts prezidents

Egils Levits